

Lénárt Emese

Illúziók fogságában

Kelecsényi László: A feledés veszedelme

Kelecsényi László író, filmtörténész, egyetemi oktató új regénye bátran lehetne akár egy frissítő tavaszi vagy nyári függőágyban lazítós nyári olvasmány is, de a hangulata, a történet vezetése, a regény reflexiói inkább őszi-téli elmélyülésre hívnak. Azt a fajta figyelmet igénylik, ami lombhullásban és hóesésben adatik meg inkább, amikor az ember beül a füles fotelbe egy jó könyvvel, elkezdi hallgatni Mendelssohn e-moll hegedűversenyét, és hagyja, hogy magával ragadja a cselekmény.

A fordulatokban bővelkedő történet jó pszichológiai érzékről tanúskodó, folyamatos önreflexióra hívó izgalmas utazás, amelyben olyan kérdéseket boncolgathatunk, mint például: Mi a valóság? Mi az illúzió? Ki vagy mi irányít minket, amikor életünk fontos fordulóihoz érkezünk? Amikor eloszlik a káprázat, hogyan reagálunk? Hiszen egy óvatlan pillanatban akár bele is halhatunk. Hiszen könnyű meghalni. Élni sokkal nehezebb. Meg különben is: kapcsolat vagy szerelem? Kell-e törődni az idővel? Szabad-e hazudni? Meg lehet-e változtatni az embereket? Egyáltalán lehet-e rajtuk segíteni?

A szerző kellő érzékenységgel igyekszik önmagának és az olvasónak is megválaszolni ezeket az életbevágó kérdéseket úgy, hogy a válaszok sűrűjén át felsejlik egy különös szerelmi szál, ami szentimentális végkifejlet helyett izgalmas nyomozásra hív bennünket. Így akár egy detektívregényben is érezhetnénk magunkat, ha közben nem szembesülnénk a könyörtelen igazsággal: személyes vágyaink követése bizony szenvedéssel jár, de az ábrándjaink nélkül sokkal szürkébb lenne az életünk.

Olvasás közben ne essünk bele abba a hibába, hogy valós figurákat kezdünk keresni a történet szereplői mögött. Sokkal jobban járunk, ha átadjuk magunkat azoknak a film- és zenetörténeti kalandozásoknak, amelyekben az író biztos kézzel kalauzol bennünket. Olyannyira, hogy Mendelssohn után inspirációt érezhetünk arra is, hogy pár oldal után Rachmaninov, Mahler szerzeményeit vagy Verdi Falstaff című operáját

hallgassuk a háttérben, majd lerakva a könyvet megnézzünk egy jó francia filmet.

Tegyük mindezt azzal a tudattal, hogy a történet végére talán kicsivel közelebb kerülhetünk az igazsághoz, nem feledve a könyv elgondolkodtató borítóját, amelyen két arctalan, drótokon rángatott bábu figyelmeztet minket: valóban ilyen figurák lennénk mi is, vagy van esélyünk a regény értő elolvasása után változtatni, amin lehet, és vállalva a felelősséget a döntéseinkért, értelmes életet élni?!

„Az ember nem ura önmagának. Rajta kívül álló erők rabszolgája. Ki van szolgáltatva ismeretlen fuvallatoknak. Be lesz fogva a hámba. Valaki idegen ül a nyeregben. Nem is emberi lény az. Talán csak egy érzés, valami ösztön. Ha nem vigyázol, elvesztél."

Lehet, mindannyiunknak el kell vesznie egy kicsit ahhoz, hogy fel tudjunk ébredni, és megérkezhessünk a saját életünkbe, feltéve, ha valóban vigyázunk – ahogy erre az író is figyelmeztet – mert különben aligha van esélyünk a visszatérésre. Vajon van elég bátorságunk elveszni…?!

Kelecsényi László: A feledés veszedelme
Gondolat Kiadó, 2025. Könyvhét